

Elke twee maanden jouw eigen visblad! • november 2011

STEKKIE

M A G A Z I N E

VIS-ETENDE
VOGELS

ROOFVISSEN
DOE JE MET DE
JEUGDVISPAS

POWERED BY:

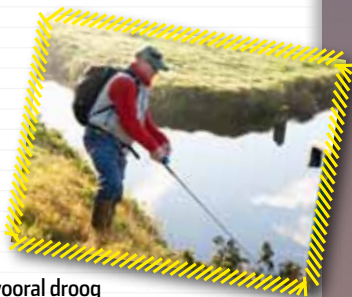
TIPS VAN ED • VISSEN MET SPINNERS • SNOEKBAARS •
DE VISKIST • PRINSVRAAG • VISSEN OP BLANKVOORN

LEKKER DOORVISSEN

Ha die Stekkies,
In het vorige magazine meldde ik nog dat de zomer bijna voorbij was, maar nu behoort die drijfnapte zomer van 2011 al weer ruimschoots tot het verleden. Sterker nog: de winter komt al een beetje in zicht, dus de dikke viskieren kunnen weer uit de kast!

Zoals jullie wellicht weten ben ik niet echt gek op sneeuw en ijs. Geef mij maar een lekkere zachte winter zonder bevroren wateren, zodat we lekker kunnen doorvissen. Maar na het extreem droge voorjaar en de natste zomer sinds 1906 krijgen we misschien wel een extreem koude winter! Toch reken ik er op dat we de komende tijd nog veel vis kunnen vangen, zeker gedurende de herfst die pas 21 december is afgelopen. Zo kunnen we nu bijvoorbeeld prima op karper vissen. Natuurlijk wel warm en waterdicht aangekleed, maar dat geldt ook als je gaat feedervissen op witvis. Daarvoor moet je nu vooral in de stromende rivieren en kanalen zijn, want daar is de vis nog

jouw plug in haar bek toelacht. Zie je het niet zitten om de winter door te vissen, zorg dan in ieder geval dat alle visspullen schoon en vooral droog zijn opgeborgen. Geef je molens, reels en andere bewegende zaken een smeerbeurt, zodat ze bij het begin van het nieuwe seizoen weer als een zonnetje draaien!

goed actief. Nu is ook de tijd om te gaan snoekvissen met kunstaas. Je blijft dan volop in beweging en krijgt het vanzelf warm, vooral als zo'n dikke snoek-dame je heel even met

Ed stoop

Tips van Ed

GROTE SNOEKENTIP

Natuurlijk willen we allemaal graag een grote snoek vangen! Maar vergeet niet dat er in een water veel minder grote snoeken rondzwemmen dan kleintjes. Je hebt dus veel meer kans op een kleine snoek dan op een grote, zeker als je met kleine spinners en miniplugjes vist. Vooral de grote snoeken concentreren zich in het najaar en de winter op grotere prooivissen. Regelmatig eten ze daarbij ook hun eigen soortgenoten op. Geloof het of niet, maar een snoek

van een meter grijpt zonder probleem een snoek van 60 centimeter! Nu is kunstaas van die lengte natuurlijk 'een tikje' overdreven en vooral lastig te vissen. Maar met een shad van 20 centimeter, een grote plug of een forse tamdemspinner met daarachter een dot haar of veren, sla je als snoekvisser echt geen gek figuur.

VOORNVOERTIP

Verderop in dit Stekkie magazine vertel ik jullie over het vissen op blankvoorn en over voornvoer. Voor degene die dat voornvoer zelf willen maken, zal ik uitleggen hoe je dat kunt doen. Veel lokvoer heb je voor het vissen op voorn niet nodig. Neem een wat groot uitgevallen koffiekopje en vul die 4x met bruin broodmeel, 2x met notenmeel en 1x met maïsmeel. Gooi al dit droge meel in een teiltje of emmer en meng het goed door elkaar. Neem dan 2x een kopje gemalen hennep, doe dit in een kom of pannetje en giet daar de avond voor de visdag een laagje kokend water over. De volgende dag giet je het water van de hennep af en meng je de natte en geweekte hennep met het droge meelmengsel. Je hebt nu een blankvoornvoer om je vinger bij af te likken. Bij wijze van spreken dan!

Colofon
Sportvisserij Nederland
Postbus 162, 3720 AD Bilthoven
Telefoon 030-6058400
Website: www.sportvisserij nederland.nl
E-mail: info@sportvisserij nederland.nl

Abonnementen Stekkie Magazine
JeugdVISpashouders en Jeugdvergunninghouders krijgen Stekkie Magazine gratis thuis gestuurd. Wil jij dit ook iedere twee maanden ontvangen, schaf dan een JeugdVISpas aan en zorg dat je gegevens bij Sportvisserij Nederland bekend worden.

Copyright
Zonder uitdrukkelijke, schriftelijke toestemming van Sportvisserij Nederland mag niets uit deze uitgave worden overgenomen, vervoelvuldigd en/of openbaar gemaakt worden.

Vormgeving, druk, advertenties
Publishing House & Facilities b.v. Tel.: 0314-340150

VISSEN DOE JE ZO

Bijna iedereen die met kunstaas gaat vissen, knoopt een plug of een shad aan zijn onderlijn. Best begrijpelijk, want met die mooie vormen en kleuren zien ze er uit om in te bijten. Spinners worden minder vaak gebruikt. Dat is jammer, want het zijn fantastische vangers!

VISSEN MET SPINNERS

Elke kunstaasvisser zou standaard een aantal spinners bij zich moeten hebben, want dit kunstaas kan een visdag redden. Met een klein beetje ervaring kun je een spinner zowel diep als ondiep vissen, waardoor je er vrijwel elke roofvis mee kunt vangen. Er zijn ontelbare modellen in alle kleuren, zowel voor stilstaand als snelstromend water. Vrijwel allemaal hebben ze een metalen blad dat aan een stangetje is gemonteerd. Bij het inhalen maakt het blad een draaiende beweging wat trillingen in het water veroorzaakt. Die trillingen zijn voor roofvis onweerstaanbaar.

VERZWAARD OF ONVERZWAARD

Bij verzwaarde spinners is op de as van de spinner een metalen verzwarende aangebracht. Deze spinners gebruik je bij het vissen in diep of stromend water. Voor een haven, diepe plas, rivier of beek is een verzwaarde spinner de beste keuze. Een voordeel is dat je er lekker ver mee kunt gooien. Onverzwaarde spinners hebben geen extra verzwarende waardoor je ze ondiep kunt vissen. In wateren met een maximale diepte van twee meter is een onverzwaarde spinner het meest bruikbaar.

DREG OF ENKELE HAAK

De meeste spinners zijn voorzien van een dregje. Het voordeel hiervan is dat er bij een aanbeet vrijwel altijd één van de drie haakpunten inhaakt en je dus minder missers hebt. Het nadeel van een dreg is dat je deze soms moeilijk uit de vissenbek kunt verwijderen. Vooral als je een kleinere spinner gebruikt, kan de dreg diep in de vissenbek vasthaken, zodat onthaken knap lastig is. Zeker als beginnende kunstaasvisser kun je daarom beter spinners met een enkele haak gebruiken. Maar of je nu een enkele haak of een dregje gebruikt, zorg dat je altijd een goede onthaaktang bij je hebt. Dat is voor het soepel en snel onthaken echt onmisbaar.

WELKE KLEUR?

In de hengelsportzaak zijn de wanden gevuld met kunstaas in allerlei kleuren. Dat maakt de keuze niet gemakkelijk als je een paar spinners wilt kopen. Degenen die veel met spinners vissen zeggen dat de kleur van een spinner wel kan uitmaken, maar dat je van tevoren moeilijk kunt zeggen welke spinner voor dat moment de beste is. Toch zijn er een paar tips: gebruik bij zonnig weer en helder water lichte kleuren en bij bewolkt en donker weer donkere kleuren. Is het water troebel, gebruik dan felle kleuren en zelfs fluorkleuren. Dus kies als je spinners aanschaft voor lichte en donkere spinners in een paar verschillende kleuren.

WERPEN EN DRAAIEN

Als je de spinner uitwerpt, volg je hem met je ogen tot hij het water raakt. Als de spinner te ver door dreigt te vliegen, kun je de lijn met je vinger iets afremmen. Wil je ondiep vissen, start dan direct na de worp met binnen draaien. Wil je dieper vissen? Laat de spinner dan na het ingooien even afzakken voordat je begint te draaien. Draai rustig binnen en let op of je de trillingen voelt van het draaiende spinnerblad. Voel je deze niet, dan zit er meestal vuil zoals waterplanten of een blad aan de spinner. Je kunt een spinner in het water iets bijsturen door je hengeltop naar links of rechts te bewegen.

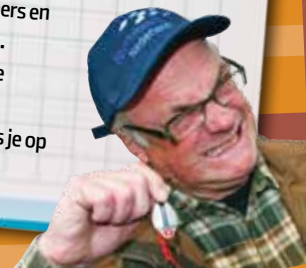
ONDIEP EN DIEP

Houd je hengel bij het binnen draaien altijd in een hoek ten opzichte van je lijn. Zo kun je een aanbeet goed zien en voelen. Wil je de spinner ondiep vissen, houd dan de top wat hoger en draai iets sneller binnen. Om de spinner wat dieper te vissen kun je de hengeltop laag bij het water houden en rustig binnendraaien. Vis je diep en nadert de spinner het talud of de oever, laat de spinner dan omhoog klimmen door de hengel hoger te houden.

MATERIALEN

- ✓ Spinhengel van 2,40 tot 2,70 meter lang en een werpvermogen van 5 tot 20 gram.
- ✓ Werp molen van medium formaat uit de zogenaamde 2500 of 3000 serie.
- ✓ Nylon lijn met een dikte van 20 tot 25/00 of gevlochten lijn van 12/00 tot 16/00.
- ✓ Stalen onderlijntjes of spinstangetjes in verband met de scherpe tanden van de snoek.
- ✓ Onthaaktang om eenvoudig een spinner uit de vissenbek te halen.
- ✓ Doosje om een aantal spinners en onderlijntjes in op te bergen.
- ✓ Schoudertas of rugzak om je materiaal in te vervoeren.
- ✓ JeugdVISpas: altijd nodig als je op roofvis gaat vissen.

Bekijk op Stekkie.nl de filmpjes over het vissen met spinners.

Snoekbaarsvissen vanaf de kant

LOPEN EN WERPEN

In vaarten, kanalen en rivieren kun je ook in de koudere maanden van het jaar vanaf de kant prima snoekbaars vangen. Een goede methode is om je kunstaaas een meter of twintig tot dertig uit de kant in te werpen en na het afzinken met kleine huppeltjes binnen te vissen. Houd je hengeltop schuin omhoog, geef een rustige tik naar achter, draai de lijn strak en wacht tot je de loodkop op de bodem voelt landen. Herhaal dit steeds en blijf contact houden met je kunstaaas, zodat je geen aanbeet mist. Een wat langere hengel van minimaal 2.70 meter is hierbij prettig.

WELK KUNSTAAS?

In het diepere water van een kanaal of een rivier kun je goed vissen met een shad of twister. In combinatie met een loodkop kun je dit rubber heel gericht aan de snoekbaars aanbieden. Die is namelijk vrijwel altijd vlak bij de bodem te vinden. Over het algemeen vang je goed met wat kleinere kunstaaas, van 6 tot 12 centimeter. Welke kleur het beste is kan afhangen van het

Veel vissers denken dat je voor het vangen van snoekbaars een boot nodig hebt. Niets is minder waar, want ook vanaf de kant kun je heel goed op snoekbaars vissen. Daarbij vang je soms nog meer dan die mannen in dure boten!

water en de dag, dus neem een aantal verschillende kleuren mee. Zorg voor voldoende loodkoppen, met gewichten van 7 tot 20 gram. De kleur van een loodkop doet er minder toe, dus kies de kleuren waarin jij vertrouwen hebt.

GOEDE STEKKEN

Snoekbaars is gek op onregelmatigheden in het water. Dit kan een schuin bodemtalud, een brug of een serie dukdalven zijn, maar ook plek waar twee watergangen samenkomen. Op een rivier liggen stroomafwaarts van de kribkoppen goede stekken. Hier heeft de stroming diepe slijtgaten gemaakt waarin snoekbaarsen graag liggen. Ook havens zijn topstekken.

Daar trekt in het najaar veel witvis heen, die wordt gevolgd door de roofvis. Zie je witvissers veel vis vangen, ga dan een klein stukje verderop vissen. De roofvissen liggen vaak niet midden in de scholen prooivis, maar daar net buiten. Heb je eenmaal een snoekbaars gevangen, vis dan nog rustig een tijdje door op dezelfde stek: vaak liggen er meerdere exemplaren bij elkaar.

KANTICALEN

Op plekken waar het water direct onder de kant al enkele meters diep is, kun je ook recht onder de hengeltop vissen. Dit verticaal vissen vanaf de kant – waarbij je het kunstaaas over de bodem laat dansen – noem je kanticalen. Zeker

op wateren met scheepvaart kan dit een hele succesvolle manier van vissen zijn. Gebruik als aas een shad en kies diverse kleuren zoals wit, roze, fel groen en 'salt & pepper'. Zo kun je altijd afwisselen als je weinig beet krijgt. Meestal volstaat een 14-grams loodkop, maar bij harde stroming is een 18- of 20 grams loodkop noodzakelijk om de shad goed bij de bodem te houden. Als er niet veel troep op de bodem ligt, kun je ook nog een staartdregje monteren. Hoe je dat doet, zie je op Stekkie.nl.

GEMAKKELIJK TE LEREN

Het kanticalen is gemakkelijk te leren. Laat de shad recht onder je hengeltop zakken, wacht totdat hij de bodem heeft bereikt en sluit dan de molenbeugel. Zorg dat je hengel iets schuin naar beneden wijst en de lijn strak staat. Tik dan de shad steeds 25 tot 50 centimeter omhoog en laat hem aan een strakke lijn weer

langzaam tot op de bodem zakken. Blijf niet steeds op dezelfde plek staan, maar ga heel rustig aan de wandel. Stroomt het water, loop dan met de richting van de stroming mee. Zo kun je de shad goed bij de bodem houden.

DENK AAN JE VEILIGHEID

Let goed op je veiligheid als je vanaf steile oevers, steigers en kades vist. Zeker bij het kanticalen, waarbij je dicht langs de rand van het water loopt, kan een misstap er voor zorgen dat je in het water valt. Zeker bij nat weer of vrieskou kunnen stenen en hout spekglad zijn, dus loop voorzichtig. Vis bij voorkeur samen met een vismaat; dat is niet alleen gezellig maar ook veilig. Mocht er iets gebeuren, dan kan de ander helpen of snel hulp inroepen.

KANTICAAL-MATERIAAL

Voor het kanticalen is vrijwel elke verticaal- of spinhengel geschikt. Een strakke actie is prettig om bij een aanbeet snel de haak te kunnen zetten. Zet op je hengel een kleine molen met 10/00 gevlochten hoofdlijn. Voor de schuurbestendigheid kun je hier een 35/00 nylon voorslag van 75 centimeter aan knopen. Aan het eind van je hoofdlijn of leader monteer je een speldje, zodat je snel van kunstaaas kunt wisselen. Verder hoeft je alleen een tasje met kunstaaas, schaarbjerg, onthaaktang, landingsnet (met lange steel!) en uiteraard je VISpas mee te nemen.

Check op Stekkie.nl de filmpjes over het snoekbaarsvissen vanaf de kant.

ADV

Uit de Viskist komen dit keer een aantal handige zaken voor het vissen. Nieuwe uitvindingen waar je misschien nooit over hebt nagedacht, maar die toch verdraaid handig zijn om aan te schaffen. Of om te vragen aan de Sint of de kerstman natuurlijk!

VOER VERKRUIMELAAR

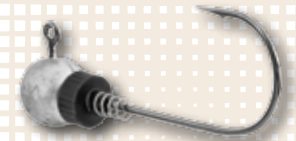
Bij het afnemen van de watertemperatuur eten vissen minder en bij voorkeur kleine, goed verteerbare hapjes. Ga je nu met harde boilies of bijvoorbeeld tijgernoten vissen, dan kun je die beter tot kleine stukjes verkrumelen en een handje van dit kleine voer rondom je haakaas gooien. Voor het vermalen van je aas is een perfect hulpmiddel te koop: een voer verkrumelaar. Dit plastic apparaat bestaat uit twee delen met scherpe punten, die je over elkaar kunt schuiven.

Vul het kleinste deel met aas, druk de delen op elkaar en verkrumel je aas met een draaiende beweging. Hoe vaker je draait, hoe kleiner de stukjes worden. Het apparaatje dat Ed in zijn handen heeft is de zogenaamde 'Krusha' van Korda, die in twee maten te koop is bij veel hengelsportwinkels.

NIEUWE TWISTERKOP

Iedereen die met twisters of shads vist, kent het probleem dat je rubberen kunstaas na een aantal worpen of een aanbeet gaat verschuiven. Tussen de loodkop en het rubber komt steeds meer ruimte

en in het ergste geval kruipt het rubber helemaal in de haakbocht. Hierdoor wordt

de actie van je kunstaas belabberd en vang je niets. De nieuwe Musaga jighead (loodkop) heeft een veersysteem dat er voor zorgt dat de shad of twister altijd op de juiste plaats blijft zitten. De jigheads zijn gemaakt met vlijmscherpe Japanse haken en zijn in verschillende haakmaten en loodgewichten te koop. Kijk voor de verkopende winkeliers (dealers) op www.musaga.nl

LIJN CONNECTOR

Vis je met de vaste hengel en wil je snel kunnen op-tuigen of van tuigje wisselen, dan is een lijn connector ideaal. Zo'n connector lijm je op je hengeltop en vormt een verbinding tussen je hengel en de lijn. Het is een plastic haakje met daar overheen een busje dat je heen en weer kunt schuiven. Als je het busje naar achter trekt, komt het haakje open te staan en kun je de lus van je lijn er aan bevestigen. Zodra je het busje terug naar voren schuift, wordt het haakje gesloten en is de lijn aan je hengel verbonden. Gemakkelijk en supersnel! De afgebeelde connector van Albatros is verkrijgbaar voor hengeltop diktes van 1,5 tot 2,5 millimeter.

Vissen op:

Blankvoorn

blankvoorn

Kennismaking

Elke sportvisser kent de blankvoorn. Het is een vis met zilverachtige schubben, oranjevlechtige vinnen en een rood-oranje vlek boven in het oog. Vaak wordt hij verward met de ruisvoorn, maar er is een duidelijk verschil in de bekstand en de vinnen. Bij de blankvoorn wijst de bek recht naar voren en staat de rugvin recht boven de buikvinnen. De bek van de ruisvoorn wijst schuin omhoog en de rugvin staat iets achter de buikvinnen. Een blankvoorn kan 14 jaar oud worden en een lengte bereiken van maximaal 45 cm.

ruisvoorn

LEEFOMGEVING

De blankvoorn komt voor in grote delen van Europa en Rusland. In Nederland komt de blankvoorn algemeen voor in allerlei wateren. Hij zoekt zijn voedsel in de buurt van begroeiing, maar ook wel in het diepere, open water. De blankvoorn kan vrij goed tegen watervervuiling en profiteert hier soms zelfs van. Wanneer gevoelige vissoorten door vervuiling verdwijnen neemt hij hun plaats in.

VOORTPLANTING

De blankvoorn paait in april of mei bij een watertemperatuur van minimaal 12 graden. De paaiplaatsen liggen bij de oever in

Wil je alles weten over de zoet-watervissen en visherkenning, ga dan naar www.sportvisserijnederland.nl Klik daar op 'Vis en water' en kies dan 'Vissoorten'.

ondiep water. De plakkerige eieren worden afgezet op waterplanten, maar ook op takken, stenen en andere obstakels. De jonge blankvoortjes blijven enkele weken lang bij deze schuilplaatsen hangen. Daarna zwemmen ze rond in scholen, waardoor ze beter zijn beschermd tegen vijanden zoals de snoek en de baars. Al bij een leeftijd van drie jaar zijn blankvoorns volwassen en kunnen ze zelf aan de voortplanting deelnemen.

VOEDSEL

Jonge blankvoorns eten vooral watervlooien. Oudere blankvoorns hebben een uitgebreider voedselpakket. Naast grotere watervlooien eten ze ook ander dierlijk voedsel, zoals slakjes, mosseltjes, insectenlarven, wormen en kreeftjes, maar ook algen en delen van waterplanten. De blankvoorn is zelf een belangrijke prooi voor diverse roofvissen en visetende vogels.

Vissen met Ed

In het najaar en de winter ga ik heel graag in havens en jachthavens op blankvoorn vissen. In het diepere water van een haven verzamelen zich nu grote scholen voorns. Die blijven daar tot het voorjaar, om daarna weer 'het ruime sop' te kiezen.

bodem hebt gevonden kun je daar je lokvoer naartoe werpen.

MATERIAAL

Blankvoornvissen in een haven doe je met een vaste hengel van vijf of zes meter lang. Daaraan bevestig je een tuigje van 14/00 nylon met een licht dobbertje dat

0,6 of 0,7 gram lood kan houden. Aan de 14/00 lijn bevestig je met een lus-in-lus verbinding een dunner (12/00) onderlijntje met haakje nummer 16. Dat moet een mooi

dun en vooral scherp haakje zijn. De loodjes schuif je tegen het bovenste lusje allemaal tegen elkaar. Dat heet gegroeped. Nu raakt het tuigje minder snel in de war dan wanneer je de loodjes een eind uit elkaar schuift.

GOED PEILEN

Secuur peilen met hulp van een peilloodje is nu belangrijk. Want je moet straks zo vissen dat je haakje met aas net tegen de bodem hangt, of hooguit twee centimeter daarboven. Peil met je peillood aan je haakje niet alleen onder je top, maar ook wat naar links en naar rechts en wat dichterbij. Als je een mooi vlak stukje

AAS ENVOER

Erg goed aas voor dikke voorns zijn made-poppen (casters). Daar moet je er dan wel veel van hebben, zodat je er ook mee kan voeren.

Ook met maden kun je heel goed vangen. Ik gebruik meestal twee grote of vier mini maden aan de haak en meng ook een hand vol mini maden (pinkies) in het lokvoer. Dat lokvoer kan voornvoer uit de winkel zijn, maar natuurlijk ook het zelf gemaakte voer dat ik in de Tips van Ed heb besproken.

Casters.

ACTIEF VISSEN

Vis actief en gebruik weinig lokvoer. Werp in het begin vier balletjes ter grootte van een kippenei op je stek en voer daarna steeds hele kleine beetjes. Gooi ook om de tien minuten een paar maden bij je dobber, zo blijft de vis actief azen. Krijg je erg weinig beet, probeer het dan eens een paar meter verderop. Denk ook aan lekkere warme kleding. Stilzitten in de kou is immers geen pretje, ook al krijg je nog zoveel beet.

Vette vissen

Dinandfish

Het was perfect visweer toen Dinand met zijn vader ging vissen op de Foppenplas in Maasland. Al snel kregen ze de eerste aanbeet, die Dinand zelf aansloeg en behendig drilde. Na het landen, meten en wegen bleek de karper 74 centimeter lang en 16 pond zwaar te zijn. Zijn grootste tot nu toe.

Rubencramer

De 14-jarige Ruben vist graag met zijn vader. Witvissen, zeevissen, roofvissen en karpervissen;

alles doen ze samen. Het liefst gaan ze in alle vroegte het water op met een bootje. Dat is wel te begrijpen, als je ziet wat voor kneiter van een roofblei Ruben vanuit de boot ving: 80 centimeter!

Marvis

Dit najaar visten Marco en zijn vismaat Mike in de Oude Maas. Ze visten met kunstaa's en hoop-ten op een vette snoek en hoop-felle aanbeet en een korte drill schepten ze tot hun verbazing geen snoek, maar een winde! Marco leerde die dag dat grote windes ook echte rovers zijn.

Stuur ook jouw visverhaal in via www.stekkie.nl

Wessel2001

De 10-jarige Wessel en zijn vismaat Jelle vissen samen ontzettend veel. De ene keer met een vaste stok op witvis, dan weer op snoek of snoekbaars. Dit keer visten ze gericht op karper, met mais als haakaas en een voertje van stukjes bollies, mais, koekjesmeel, maismeel en suiker. Het resultaat was deze mooie schubkarper!

Prijsvraag

De firma Pure Fishing heeft voor de prijsvraag een prachtige hengelsel beschikbaar gesteld, waarmee je perfect met kunstaa's kunt vissen. Het gaat om een combinatie van de Mag Pro Lite werpmolen en de Mag Pro Evo hengel van Mitchell. Om deze kostbare set te winnen moet je het antwoord op de onderstaande vraag invullen op Stekkie.nl (klik op Prijsvraag).

Vraag: **Wat is de tip van Ed om in het najaar en de winter grote snoeken te vangen?**

ADV

Wist je dat?

FLUIT

De fuut kun je in veel wateren tegenkomen. Hij is iets kleiner dan een eend en heeft een wit gezicht met een roodbruine en zwarte kraag er omheen. De fuut kan lange afstanden onder water zwemmen om vis te vangen of om te vluchten bij gevaar. De visjes die hij eet zijn klein (2 tot 10 centimeter). De jongen van de fuut zijn zwart-wit gestreept en maken vaak een ritje achterop de rug van hun ouders.

REIGER

Deze grote vogel heeft een lengte van ongeveer 90 centimeter. Met zijn lange poten loopt hij voorzichtig over de oever of door ondiep water, op zoek naar vis. Hij kan doodstil wachten op een naderende prooi en dan met een pijlsnelle beweging toeslaan met zijn scherpe snavel. Hij eet vooral vissen van 10 tot 15 centimeter, maar kan ook grotere vissen wegslikken. De reiger zoekt zelfs in tuinvijvers naar vis.

Niet alleen roofvissen hebben het onder de waterspiegel op prooivis gemunt. Er zijn ook vogels die heel goed vis kunnen vangen. De bekendste visetende vogels zijn de fuut, de reiger en de aalscholver. De mooiste viseter is de ijsvogel.

AALSCHOLVER

Deze zwarte vogel met een lengte van 80 tot 90 centimeter is een hele goede jager. Hij heeft geen waterdicht verenkleed en kan lang en diep duiken. Na het jagen gaat hij met zijn vleugels wijd op een paaltje of boomtak zitten, tot zijn veren droog zijn. Dan pas vliegt hij weg. Aalscholvers jagen bij voorkeur in een grote groep en kunnen dan veel vissen opeten. Ze eten vooral vis met een lengte van 15 tot 35 centimeter.

IJSVOGEL

Deze kleine viseter is misschien wel de mooiste vogel van Nederland. Een blauwe flits en een luide fluitende roep zijn vaak het eerste dat je van een ijsvogel te zien en horen krijgt. Hij jaagt meestal vanaf een overhangende tak en duikt dan naar kleine visjes. Hij maakt geen nest van takjes, maar graaft een nesttunnel in een steile oever.

VISETENDE VOGELS

Professor Gerard is bioloog bij Sportvisserij Nederland en weet werkelijk alles van vissen. In deze rubriek deelt hij zijn immens grote kennis over vis met de lezers van Stekkie Magazine.

Professor Gerard!

VISSEN ZIJN EEN EN AL OOR

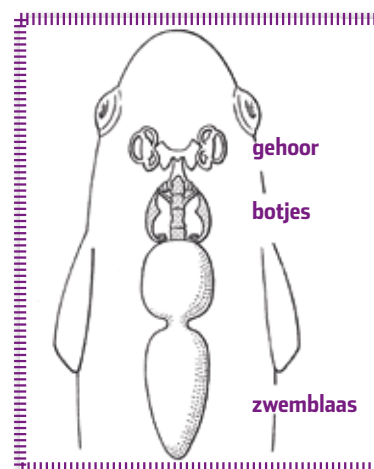
Als je een vis bekijkt zie je al snel dat hij geen oren heeft. Toch kunnen vissen onder water goed horen. Hoe doen ze dat eigenlijk?

De oren van de vis zitten onzichtbaar binnen in de kop. Het vissenoor is een ingewikkelde wirwar van gangetjes, buisjes en zakjes. In die zakjes liggen losse gehoorsteentjes op zeer fijne haartjes. Geluid kan zich heel goed door het water verplaatsen. Het veroorzaakt een trilling in het water, maar brengt ook de hele vis zelf in trilling. Daardoor bewegen de gehoorsteentjes heen en weer over de gevoelige haartjes. De hersenen van de vis vertalen de beweging van de haartjes als geluid.

INGEBOUWDE VERSTERKER

De meeste vissen kunnen heel erg lage (brom) geluiden en heel hoge (piep)tonen niet goed waarnemen. Vissen zoals de meerval en de karper kunnen dat wel. Bij deze vissen zit het oor namelijk met een keten van botjes vast aan de zwemblaas. Eigenlijk is de zwemblaas een apparaat om te kunnen zweven in het water, maar het kan ook als een

geluidsversterker werken. Dat gebeurt als de lucht in de zwemblaas door geluiden van buitenaf in trilling raakt. Door dit ingebouwde gehoorapparaat kunnen de karper en meerval heel goed horen.

ZIJLIJN

Langs de zijkant van een vis zie je meestal een soort stippelijntje lopen. Deze rij van kleine gaatjes in de schubben (of poriën in de huid bij schubloze vissen) noem je de zijlijn. Het water kan in en uit de gaatjes stromen en maakt onder de huid contact met een gevoelige zenuw. Hiermee kan de vis heel goed trillingen en drukverschillen waarnemen. Zo kunnen vissen in troebel water en in het donker zwemmen zonder zich aan allerlei dingen te stoten. Ook kunnen ze met de zijlijn voelen of er een andere vis aankomt. Dat is vooral prettig als die andere vis een hongerige roofvis is!

De zijlijn van een blankvoorn.

SSSSST

Eigenlijk zijn vissen dus zelf één groot oor. Nu snap je meteen waarom je aan de waterkant niet te hard moet praten en zeker niet moet stampvoeten. Tenminste, als je wat wilt vangen.

ADV